

ב"ה

פרשת חוקת

ערכתי נר למשיחי

ישנה הוראה מהקביעות המיוחדת דשנה זו, ... כאשר שבת פרשת חוקת חל בז' תמוז, אזי חל ג' תמוז ביום השלישי בשבוע דפ' חוקת.

שיעור התהילים דשבעה בחודש, סיומו... בפרק מ"ג. והנה, בסיום הפרק נאמר "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ הַמָּה יִנְחוּנֵי יְבִיאֹנֵי אֶל הַר קְדֻשָׁה וְאֶל מְשְׁכַנֹּתֶיךָ", "וְאַבְרָאָה אֶל מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל אֵל שְׁמַחַת גִּילֵי וְאוֹדֶךָ בְּכִנּוּר אֱלֹהִים אֱלֹקָי".

...הפירוש הפשוט ד"אורך וְאַמְתָּךְ" הוא – אורו של הקב"ה ומדת האמת של הקב"ה, כפירוש התרגום: "נהורך והמנותך", "... אבל בפירוש רש"י מפרש באופן אחר לגמרי: "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ - מלך המשיח, שנדמה לאור, שנאמר ערכתי נר למשיחי, ואליהו הנביא שהוא אמיתי, נביא נאמן".

ולכאורה, פירוש זה אינו מתאים כלל עם "פשוטו של מקרא":

"אורך" - קאי על "מלך המשיח": מזה גופא שרש"י צריך להביא ראיה והוכחה ש"אורך" קאי על "מלך המשיח", מובן, שאין זה פשוטו של מקרא!

זאת ועוד: הראיה שמלך המשיח נדמה לאור ("אורך") היא - מהפסוק "ערכתי נר למשיחי", ושם נאמר הלשון "נר", ולא הלשון "אור" [ומכיון שרש"י מביא ראיה מפסוק זה בלבד, מובן, שבכל התנ"ך לא נמצא פסוק שבו נקרא מלך המשיח בשם "אור", מלבד הפסוק "ערכתי נר למשיחי"]. ואם כן, להפירוש ש"אורך" קאי על מלך המשיח - צריכים להוציא את הפסוק ממשמעותו, היינו, שאין הכוונה ל"אור" כפשוטו, כי אם

ל"מלך המשיח שנדמה לאור", כפי שמצינו אודותיו את הלשון "ערכתי נר למשיחי"!?!

"וְאֶמְתָּךְ" - קאי על "אליהו הנביא, שהוא אמיתי, נביא נאמן": גם כאשר מפרשים ש"אֶמְתָּךְ" קאי על נביא אמת - מהי ההוכחה דקאי על אליהו הנביא דוקא, "שהוא אמיתי" - וכי שאר הנביאים שעמדו לישראל, החל ממשה רבינו (כמו שכתוב "נביא מקרבך מאחיך כמוני יקים לך ה' אלקיך"), אינם נביאים אמיתיים חס ושלום!

ובפרט כאשר רש"י מפרש "נביא נאמן" - תואר שמצינו בפירוש אצל משה רבינו, כמו שכתוב^[1], "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא גו'", ואם כן, מהו המיוחד באליהו הנביא שדוקא עליו קאי הפסוק "אֶמְתָּךְ" - "שהוא אמיתי, נביא נאמן"!!

...והביאור בזה: ההכרח לפרש ש"אורך ואמתך" לא קאי על "אור" כפשוטו ממש [אור גשמי - אור השמש, וכיוצא בזה, או אור רוחני - "אין אור אלא תורה", "תורה אור"], ומדת האמת של הקב"ה ["אין אמת אלא תורה"], הוא - לכל לראש - ממה שכתוב "שֶׁלַח אֹרֶךְ וְאֶמְתָּךְ", "שלח" לשון עתיד:

בנוגע ל"אורך ואמתך" כפשוטו ממש - לא שייך לבקש "שלח אורך ואמתך", בלשון עתיד - מכיון ש"אורך ואמתך" של הקב"ה היו בעבר וישנם גם בהווה, הן אור גשמי, והן אור התורה (החל מ"זמן מתן תורתנו"), והן מדת האמת של הקב"ה.

ועוד - ועיקר. אפילו אם תמצא לומר שגם בנוגע ל"אורך ואמתך" כפשוטו שייך לבקש "שלח אורך ואמתך" (בלשון עתיד), מכיון שהבקשה היא שהקב"ה ישלח את אורו ואמתו עבור מטרה חדשה (שעדיין לא נשלחו עברה) - הרי מהמשך הכתוב מוכח שכאן לא מדובר אודות "אורך ואמתך" כפשוטו, כי אם אודות "מלך המשיח ואליהו הנביא":

בהמשך הכתוב נאמר "שלח אורך ואמתך המה ינחוני ביאוני אל הר קדשך ואל משכנותיך", כלומר, שהבקשה היא על "אורך ואמתך" שהם אלו שיביאו את בני ישראל לקראת הגאולה העתידה ("המה ינחוני ביאוני אל הר קדשך"). ועל פי זה - בהכרח לומר ש"אורך ואמתך" (כאן) קאי על "מלך המשיח ואליהו הנביא", שהם מביאים את בני ישראל אל הגאולה העתידה (ולא "אורך ואמתך" כפשוטו).

...הביאור בזה ש"אַמְתָּךְ" קאי על "אליהו הנביא, שהוא אמיתי, נביא נאמן":

מה שכתב רש"י ש"אַמְתָּךְ" קאי על "אליהו הנביא שהוא אמיתי" - אין הכוונה כאן בנוגע לאמירת נבואה אמיתית, שהרי פשיטא שכל דברי נבואתם של כל הנביאים שעמדו לישראל ממשה רבינו כו', היו דברי נבואה אמיתיים, אלא הכוונה כאן היא - ביחס להעדר ענין השינוי אצל הנביא, כדלקמן, כפי שיודע ומבין הבן חמש למקרא שענין האמת הוא - שאין בו שינויים.

...ובנוגע לעניננו, אודות משה רבנו - אי אפשר לומר שלא היה בו שינוי, שהרי לאחרי מאה ועשרים שנה שהיה בעלמא דין, נסתלק למעלה, ושוב אינו נמצא למטה. ולכן, לאחרי משה רבינו היה יהושע נשיא ישראל - "ומסרה ליהושע", וכן הלאה, עד דורנו זה.

...ובזה מתבטא ענין השינוי שהיה אצל משה רבנו, וכן אצל כל שאר הנביאים. אבל אליהו הנביא - אין בו שינויים, "שהוא אמיתי", מכיון שבכל הזמנים כולם, גם עתה, נמצא הוא גם למטה, כפי שיודע גם בן חמש למקרא שאליהו הנביא נמצא בכל "ברית-מילה", ורואה בפועל שמכינים עבורו כסא מיוחד שקורין לו "כסא של אליהו הנביא", ומספרים לו שכן היה גם בעת ה"ברית-מילה" שלו, וכן היה גם בעת ה"ברית-מילה" של זה שמבקש את הבקשה "שלח אורך ואמתך גו".

ועל פי זה מובן בפשטות - ב"פשוטו של מקרא" - מדוע "אַמְתָּךְ" קאי על אליהו הנביא דוקא, שהרי מכל הנביאים אליהו הנביא הוא היחיד שנמצא תמיד למטה (בכל "ברית-מילה") - שזהו ענין האמת ("אַמְתָּךְ" - "שהוא אמיתי"), שאין בו שינויים כלל.

קטע משיחת ש"פ חוקת, ז' תמוז, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ג ח"ג ע'1684.

[11](#) במדבר יב, ז.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"י הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה